

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

700. An, & qualiter revocans procuratorem, reneatur procuratori ad damna, & interesse illius, & omnium quorum interer at mandatum non esse revocatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

gationem denunciaret in Cancellaria & Camera Apostolica: vel ut principalis existens in partibus eorum Notario & testibus revocet Titium Procuratorem suum, & eadem Scripturam per Notarium confecta Cajum in Urbe existentem creet Procuratorem ad hoc, ut Titio revocationem à se factam denunciaret, qui Cajus dein accepto hoc mandato vel Titio, vel in Camera & Cancellaria revocationem denunciaret per seipsum, vel per Cursorem ad hoc conductum. Quod si ipse Principalis quoque praesens est in Urbe, posse illum idem observare, faciendum per Cursorem intimationem procuratori revocando, & Notariis Camerae & Cancellariae.

11. Respondeo septimò: Literæ, in quibus Principalis Procuratori suo à se constituto mandat, ut nihil agat in hoc negotio resignationis, priusquam de iure ab eo admoneatur, acceptæ ab eodem Procuratore sufficiunt loco intimationis, ita ut si iis non obstantibus resignet, seu consensum suum præstet, invalida sit resignatio; eò quòd per illa verba posita in dictis literis, licet non sit revocata voluntas Principalis, cesset tamen usque ad novas literas. Azor loc. cit. Paris. l. 9. q. 28. n. 1. qui etiam id ipsum ampliant, ut procedat, etiam si illæ literæ pervenissent prius ad manus Procuratoris, postquam consensum parvum præstitisset per porrectionem supplicæ, & hac signata à Papa, & data.

12. Respondeo octavò: Sufficere quoque revocationem intimari Resignatario, tenet Tond. qq. benef. p. 1. c. 26. n. 14. Item tenet Selv. de benef. p. 3. p. 16. n. 6. Rebuff. in pr. tit. de revocat. Procurat. & alii apud Paris. l. 9. q. 27. n. 2. eò quòd, ut Paris. n. 3. in permutatione sufficiat intimationem fieri ei, cum quo facienda permutatio, seu notam esse revocationem alteri compermutanti; ad quod tamen respondet Paris. ibid. esse disparitatem, eò quòd in permutatione is, cum quo facienda permutatio, gerit vicem partis, Resignatarius autem, seu habens spem in resignatione futura, sit ut extraneus. Item, ut Paris. ibid. nu. 4. quod si post intimationem factam Resignatario sequatur cessio in favorem ejus, is videatur esse in dolo tacendo revocationem; in beneficiis autem abesse debeat omnis dolus. c. cum dicitur. de elect. c. dudum de præb. ad quod tamen etiam respondet Paris. na. 5. negando, Resignatarium illum esse in dolo, cum tacens verum non peccet, nisi quando est productus ut testis. Negat contra Felin. in c. ex parte Decani. n. 15. apud Paris. n. 1. eò quòd sit. Clem. unic. de renunc. loquens de revocatione Procuratoris ad resignandum requirit intimationem faciendam Procuratori vel Superiori; dum autem soli Resignatario innotescit revocatio, neutri illorum innotescat. Sub distinctione resolvit Rota in Salmantin. Abbatie 20. Jun. 1539. apud Paris. loc. cit. n. 6. nimirum non sufficere, si resignatio in favorem sit simplex, seu sine alia conditione, v.g. reservatione pensionis, fructuum, regressus; secus, si resignatio facienda in favorem est cum reservatione fructuum, pensionis, &c. eò quòd in illa resignatione simplici non consideretur persona resignatarii; secus in ea, quæ sit cum tali reservatione, utpote quæ vires habere nequit sine facto Resignatarii, ac proinde sufficiat ei intimari. A quâ distinctione, quia patitur plures difficultates, recessisse dein Rotam, & firmasse in contrarium, nempe sufficere intimationem revocationis factam

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

resignatario, sive resignatio facienda simpliciter in favorem illius, sive facienda unà cum reservatione fructuum, pensionis, &c. tradit Paris. n. 10. relatis pluribus Rotæ decisionibus. Ac proinde huic sententiæ affirmanti simpliciter id sufficere, adhæret expressè Paris. cit. n. 10. in fine dicens, hanc esse communem omnium DD. à qua non recedendum in judicando, & consulendo. & nu. 15. dicens, hunc proinde esse tertium modum revocandi Procuratorem constitutum ad resignandum coram Papa. Rationem etiam dat nu. 11. quòd, cum tam in resignatione facta simpliciter in favorem, quàm in facta in favorem cum dicta reservatione, similive conditione beneficium resignatum debeat conferri illi, in cujus favorem facta, & aliàs sit nulla, persona resignatarii sit considerabilis, & reputetur pars: & sicuti Superior non potest beneficia permutata conferre, nisi compermutantibus; ita Papa non consuevit alteri conferre beneficium resignatum, quàm ei, in cujus favorem resignatum est; ac consequenter, si propterea compermutans pars est, adeoque sufficit ei fieri intimationem revocationis, sufficit quoque ob rationis paritatem dictam intimationem fieri Resignatario, seu ei, in cujus favorem sine ulla reservatione pensionis, aut fructuum beneficium erat resignandum.

13. Respondeo denique: Si instrumentum procuratorium nondum receptum est à Procuratore, sufficit denunciare Notario, qui est rogatus de illo, quòd principalis prænuit, & ideo non expediat. Paris. cit. q. 27. n. 20. citans Rebuff. in pr. tit. de revocat. Procurat. n. 9. ubi etiam dicit, quòd, si post factam dictam notificationem Notarius conficiat instrumentum, & tradat parti, tanquam falsarius puniri debeat. Referuntque hoc ipsum tam ad revocationem resignationis faciendam coram Papa, quàm faciendam coram Ordinario.

Questio 699. Si eadem die, quâ facta fuit resignatio, seu præstitus consensus in Cancellaria vel Camera, facta est quoque revocatio, an revocatio mandati censetur præcedere resignationem?

Respondeo negativè; quia asserenti revocationem incumbit onus eam probandi, & asserens revocationem in hoc casu fundat se super tempore, quod probare debet. Adde, quòd præsumatur pro validitate actus, ac denique facta revocatione non solent expediri Bullæ, seu extensio consensus non admittitur. Ita Paris. l. 9. q. 31. n. 3a. in fine, sic resolutum dicens à Rota 10. Octob. 1526.

Questio 700. An, & qualiter revocans Procuratorem constitutum ad resignandum vel permutandum, teneatur Procuratori ad damna & interesse illius, nisi & omnium, quorum intererat mandatum non esse revocatum?

Respondeo primò: In casibus, in quibus permissa revocatio Procuratoris ad resignandum constituti, si factæ sint expensæ pro executione mandati, debet revocans illas resarcire, & damna restituere non solum ipsi Procuratori, sed etiam parti, si illius interfit. Tond. qq. benef. p. 1. c. 26. à n. 27. citans Rebuff. in concord. tit. de sublat. Clem. literar. v. resignatio. 4. Limit. & Bald. in l. si mandasset.

Ff 4

mandasset.

mandassem. col. 3. ubi is dicat, quod si Procuratoris aliquid interest, Dominus non liberabitur ab interesse propter revocationem, quia Procurator non est certificatus, & ideo mandatum adhuc durat ad effectum, ut constitutus teneatur ad interesse mandatarii. Similiter, ut Tond. loc. cit. n. 28. respectu illius, cum quo Procurator aliquid gessit, durat mandatum ad effectum consequendi damna, & interesse usque ad tempus revocationis intimatae, adeoque tenetur constituens ad damna, sive consistant in expensis, sive in aliis damnis.

2. Respondeo secundò: In casu presente Principalis tenetur solum ad interesse intrinsicum, veluti sunt expensae factae pro expeditione ad Urbem, pro Nunciis, Curforibus, aliisque similibus; non verò ad interesse extrinsecum, seu extra rem. Tond. loc. cit. n. 34. juxta regulam, ut ait, generalem DD. in l. si quando. c. unde vi. & nominatim Fumei in tr. de eo, quod interest. n. 43. & seq. nempe quòd quotiescunque aliquis actus sit lege permittente, & dando operam rei licitae, solum esse intrinsicum debeat. Porro tradit Tond. à n. 31. cum interesse illud, utpote consistentis potius in facto, quam in jure difficilis sit probationis, taxari & liquidari debere juxta qualitatem personarum, locorum, ac temporum, adeoque in hoc, ut Menoch. de arb. casu 116. n. 20. multum possit arbitrium judicis.

PARAGRAPHVS X.

De Resignatione facta vi, metu, dolo post spoliū.

Quaestio 701. An, & qualiter resignatio debeat esse libera & spontanea?

Respondeo: Debere esse liberam & spontaneam, seu voluntariam in hoc sensu, ut neque vi, seu metu, neque fraude, vel dolo sit extorta. Garc. p. II. c. 3. n. 143. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 5. n. 1. Azor p. 2. l. 7. c. 26. q. 1. Paris. l. 13. q. 1. n. 1. ubi: quòd inter alia requisita bonae ac validae resignationis illud obtinet principalem locum, quòd debeat esse libera ac voluntaria, juxta c. ad audientiam. de his, qua vi metusve causae sunt. c. Abbas. c. ad aures. tit. eod. c. accepta. de restitut. spoliar. quibus, uti & aliis textibus resignatio beneficii metu extorta graviter improbat; metus siquidem liberae voluntati contrariatur. Paris. loc. cit. n. 7. & Card. Paris. conf. 2. n. 29. vol. 4. & dolo consensus excludit. Paris. l. 9. q. 3. n. 7. dolo enim deceptus non dicitur consentire. Paris. ibid. n. 9. ex Card. Paris. conf. 100. n. 72. vol. 1.

Quaestio 702. An igitur resignatio metu facta sit nulla, & in specie, si juramento sit vallata?

Respondeo primò: Esse nullam. Garc. loc. cit. Card. de Luc. de benef. d. 78. n. 6. ubi: quòd positam probatione metus, vel coactionis resultat nullitas actus resignationis. Paris. cit. q. 1. n. 3. ubi: communis schola Canonistarum, & Legistarum concludit, resignationem factam metu esse nullam. citat pro hac communi sententia AA. quos plurimos, probatque illam citatis q. praeced. textibus illis quatuor.

2. Respondeo secundò: Citra omnem dubitationem est nulla in hoc sensu, quòd facta careat omni robore firmitatis, Castrop. loc. cit. n. 2. Paris. cit. q. 1. n. 5. constat ex citatis textibus; atque ita in terminis generalibus, quòd, qua vi metusve causae sunt, carere debeant robore firmitatis, dicitur in toto titulo ff. & cod. de his, qua sunt vi metusve causae. Pari modo, qui metu cogente Procuratorem constituit ad beneficium resignandum, ipsa constitutio sit nulla (etiam, ut expressè Paris. ipso jure) & quidquid agit, planè improbat; à Jure, Paris. cit. q. 1. n. 47. Azor. loc. cit. citantes Abb. & Host. in cit. c. Abbas. neque in revocatione talis Procuratoris ex metu constituti opus esse, ut ipsi Procuratori vel Resignatario (adde nec Superiori, coram quo facienda resignatio) fiat intimatio, sed posse etiam clam revocari tradunt iidem.

3. Ampliatur responsio, ut procedat in cujuscunque demum beneficii, seu dignitatis, etiam maximae, resignatione interveniat metus. Paris. cit. q. 1. n. 2. & 9.

4. Ampliatur secundò, ut nulla sit in dicto sensu resignatio, à quocunque desummetus inferatur, sive à Laicis, sive Ecclesiasticis quibuscunque, puta à Cardinalibus, ab Episcopis, coram Vicariis, aliisque Ordinariis, Praelatis, Collatoribus, sive ab extraneis, sive à parentibus. Azor loc. cit. Paris. cit. q. 1. à n. 10. singula stabiliens multis AA.

5. Ampliatur tertio, ut procedat, etiam si collatio de tali beneficio ex metu resignato facta jam sit alteri. Paris. n. 46. citans Ruin. conf. 121. vol. 4.

6. Ampliatur quarto, & respondetur ad alteram quaestionis partem: ut jure reprobetur, infirmetur, & in dicto sensu sit nulla resignatio, etiam si juramento sit firmata, dum nimirum (ut Paris. n. 16.) ex metu juravit quis renunciare beneficium, vel in resignatione juravit, se non repetiturum illud, Castrop. loc. cit. n. 2. Azor loc. cit. Paris. cit. n. 16. citans Butrio. in cit. c. ad audientiam. Navar. in c. accepta. de restitut. spoli. Ruin. conf. 121. n. 3. vol. 4. Ne tamen hinc communi conclusioni obster textus c. ad aures. de his, qua vi, &c. ubi dicitur: Tua igitur discretioni praesentibus innotescat, quòd renunciatio facta ad terrorem Laicorum (nisi forte juramento, vel fide interposita sit confirmata) non impediat, quòd minus is, qui renunciavit Ecclesiae, ad cujus regimen prius erat electus, praesentatur eidem, &c. ne inquam textus ille obster, dicendum, requiri tamen, & necessarium esse, ut talis à juramento Superioris auctoritate absolvetur ad effectum, ut possit agere, & petere, & redire ad beneficium metu renunciatum cum juramento. Azor. loc. cit. Paris. cit. q. 1. n. 29. qui etiam n. 28. cum Nav. in c. accepta. de restitut. spoli. in 6. opposit. n. 6. ait, hanc esse veram ad dictam textum responsum, ut dicatur textus ille procedere ante absolutionem à juramento, ita ut, nisi eam obtulerit, non possit illi Ecclesiae praesentari (seu repetere denuo, & redire ad beneficium; eadem enim utriusque est ratio; quamvis vel hinc aliam ad citatum textum responsum perant alii, quam sustentabilem dicit Paris. n. 26, nimirum illum loqui de resignatione juris ad beneficium; quia loquitur de jure quaesito per electionem, in praesentia autem agatur de jure in beneficio resignato, quòd difficilius tollitur) sive juramentum factum fuerit metu ad resignandum, & dein secuta resignatio, sive facta fuit resignatio ob metum, & dein interpositum juramentum de non repetendo, Nam